KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 20.10.2004
COM(2004) 700 końcowy

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie zapobiegania i zwalczania finansowania terroryzmu

poprzez środki mające na celu usprawnienie wymiany informacji, zwiększenie przejrzystości i wykrywalności transakcji finansowych

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP ... 3

2. OGÓLNY PRZEGLĄD ZWALCZANIA FINANSOWANIA TERRORYZMU ... 3

3. FINANSOWANIE TERRORYZMU ORAZ WYMIANA I ANALIZA INFORMACJI ... 4

3.1. Wymiana informacji między właściwymi władzami ... 4

3.2. Wymiana informacji między właściwymi władzami a sektorem prywatnym ... 6

3.3. Współpraca z sektorem prywatnym ... 6

4. FINANSOWANIE TERRORYZMU I WYKRYWALNOŚĆ TRANSAKCJI FINANSOWYCH ... 6

4.1. Dochodzenie finansowe ... 6

4.2. Transfer środków ... 7

4.3. Transakcje poza oficjalnym systemem finansowym ... 7

4.4. Identyfikacja klienta ... 8

5. FINANSOWANIE TERRORYZMU I PRZEJRZYSTOŚĆ ... 8

5.1. Osoby prawne ... 8

5.2. Sektor dobroczynności/non-profit ... 8

6. FINANSOWANIE TERRORYZMU I ŚRODKI POZIOME ... 9

6.1. Zamrażanie aktywów ... 9

6.2. Skuteczne i ukierunkowane szkolenie ... 10

6.3. Badania w zakresie bezpieczeństwa ... 10

6.4. Działania zewnętrzne ... 10

7. WNIOSKI ... 11

ZAŁĄCZNIK 1 ... 12

ZAŁACZNIK 2 ... 14

ZAŁĄCZNIK 3 ... 19

1. WSTĘP

Na spotkaniu nadzwyczajnym w dniu 21 września 2001 r. Rada Europejska wezwała Radę do podjęcia wszystkich niezbędnych środków w celu zwalczania finansowania terroryzmu. W odpowiedzi na ataki terrorystyczne z 11 marca 2004 r. w Madrycie, Rada Europejska przyjęła Deklarację w sprawie zwalczania terroryzmu[1]. Deklaracja zobowiązała Unię i jej członków *"…do podjęcia wszelkich działań będących w ich mocy, aby zwalczać wszelkie formy terroryzmu…"* i ustaliła kilka celów strategicznych, które mają pomóc w spełnieniu tego zadania. Obejmują one wymaganie, aby Unia i jej członkowie stosowali wszystkie niezbędne środki w celu *„ograniczenia dostępu terrorystów do środków finansowych i innych zasobów gospodarczych"*. Zmieniony „Plan Działań w zwalczaniu terroryzmu"[2] wymienia szczegółowe propozycje rozwoju zwalczania finansowania terroryzmu.

Niniejszy komunikat rozważa, jakie dalsze środki mogą być potrzebne do najskuteczniejszego przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu. W oparciu o rozważania zawarte w niniejszym komunikacie, Załącznik 1 wskazuje potencjalne dalsze środki w walce przeciwko finansowaniu terroryzmu do dalszego zbadania w zakresie wykonalności i relacji koszty/korzyści. Załącznik 2 stanowi zestawienie środków UE istotnych dla zwalczania finansowania terroryzmu, przyjętych od października 2001 r. Załącznik 3 wymienia istotne środki, które są obecnie omawiane.

2. OGÓLNY PRZEGLĄD ZWALCZANIA FINANSOWANIA TERRORYZMU

Finansowanie terrorystów obejmuje dwa charakterystyczne aspekty: finansowanie ataków terrorystycznych i sieci terrorystycznych. Szacuje się, że zamachy terrorystyczne w Madrycie kosztowały zaledwie 8 000 EUR. Istnieją wskazania, że transakcje z przeznaczeniem na finansowanie sieci terrorystycznych, w przeciwieństwie do samych ataków, na ogół stanowią niewielkie sumy pieniędzy. Zważywszy, że mogą to być niskie kwoty i mało prawdopodobne jest, że same w sobie wzbudzą podejrzenia w trakcie ich przepływu w systemie finansowym, *wykrywanie transakcji finansowych na potrzeby finansowania terrorystów jest trudne.*

Nie oznacza to, że instytucje finansowe nie powinny dążyć do stosowania technik przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy do wykrywania finansowania terrorystów. Sugeruje to jednak, że należy opracować dodatkowe metody koncentrujące się na głównych ryzykach określonych przez służby bezpieczeństwa i wykorzystywać je do naruszania logistyki i działalności sieci terrorystycznych, przyjmując podejście szersze niż oparte wyłącznie na odcinaniu przepływów finansowych. Ponad wszystko musimy zagwarantować, że *osoby finansujące działalność terrorystów będą działać we wrogim środowisku, gdzie wszystkie opcje wiążą się z wysokim ryzykiem.*

W walce z terroryzmem i jego finansowaniem poczyniono znaczne postępy na szczeblu UE[3]. Jeżeli mają one przynieść skutek w walce z finansowaniem terroryzmu, muszą zostać

---

1 Bruksela, 29 marca 2004 r., 7906/04
2 10586/04 z 15 czerwca 2004 r.
3 Zob. Załącznik 1

należycie wdrożone i zastosowane przez Państwa Członkowskie – pozostaje jeszcze kilka poważnych luk[4].

W walce z finansowaniem terroryzmu można wyróżnić trzy główne obszary uznane za istotne: *usprawnienie współpracy w zakresie wymiany informacji, zwiększenie wykrywalności transakcji finansowych i przejrzystości podmiotów prawnych.* Dzięki skutecznemu działaniu w ramach tych obszarów można w dalszym ciągu osiągać znaczące korzyści w zakresie prewencyjnego niszczenia działalności terrorystycznej, ograniczenia przepływów finansowych do grup terrorystycznych oraz lepszego zrozumienia działania sieci terrorystycznych.

Należy osiągnąć właściwą równowagę między prewencyjnymi/niszczącymi środkami z jednej strony a wolnościami obywatelskimi z drugiej. Na przykład, *należy dołożyć starań, aby zagwarantować, że narodowość lub przekonania religijne nie staną się podstawą do powstania podejrzeń przeciwko osobie.* Siłą napędową wszelkich działań prewencyjnych i represyjnych powinien być odpowiedni wywiad i inne obiektywne podstawy dla podejrzeń, że dana osoba może angażować się w działalność terrorystyczną.

Kwestie ochrony danych mają centralne znaczenie w debacie dotyczącej metod usprawniających zwalczanie finansowania terroryzmu. Wszelkie odstępstwa od wspólnotowych dyrektyw w sprawie ochrony danych[5], takie jak prewencja i wykrywanie przestępstw, muszą być jednocześnie niezbędne, istotne i przewidziane prawem. *Aby zacieśnić współpracę policyjną i sądową przy jednoczesnym zapewnieniu sprawnej ochrony danych przewiduje się spójne ramy prawne na szczeblu Unii, oparte na wspólnych standardach dotyczących przetwarzania danych osobowych.* Taka polityka obejmie *odpowiednie gwarancje*, aby przetwarzanie danych osobowych przez wywiad, policję, organy celne i sądowe było zgodne z *zasadami* ochrony danych osobowych zawartymi w art. 8 Karty Praw Podstawowych.

3. FINANSOWANIE TERRORYZMU ORAZ WYMIANA I ANALIZA INFORMACJI

3.1. Wymiana informacji między właściwymi władzami

Wymiana informacji między właściwymi organami na poziomie krajowym jest równie ważna jak ich wymiana na poziomie wspólnotowym i międzynarodowym. W obu wypadkach istnieje potrzeba *wdrażania struktur współpracy i wymiany obejmujących organy podatkowe, organy nadzoru finansowego, Ministerstwo Sprawiedliwości, służby wywiadowcze, organy* ścigania *i władze odpowiedzialne za zakazy administracyjne*[6]. Sieć taka mogłaby stanowić forum dla strukturalnej wymiany informacji o osobach badanych przez uczestniczące w niej organy.

---

4 Na przykład, sprawozdanie Komisji z czerwca 2004 r. w sprawie stosowania przez Państwa Członkowskie decyzji ramowej w sprawie zwalczania terroryzmu, wskazuje na pewne niedociągnięcia na szczeblu krajowym (COM(2004) 409).

5 W szczególności ogólna dyrektywa 95/46/WE o ochronie danych osobowych i dyrektywa 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej.

6 Holenderski FEC stanowi przykład takiej współpracy i jest siecią obejmującą Generalne Służby Wywiadowcze i Bezpieczeństwa, służby podatkowe, podatkowe i ekonomiczne organy ścigania. .

Komunikat w sprawie usprawnienia dostępu organów ścigania do informacji z czerwca 2004 r. zaproponował działania mające usprawnić wymianę informacji między istotnymi stronami uczestniczącymi[7]. Jego celem jest ustanowienie *europejskiej zdolności egzekwowania prawa, opartej na wywiadzie tam, gdzie właściwe władze mogą wykorzystać dostępne informacje w walce z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem.*

Komunikat w sprawie zwalczania terroryzmu[8] zawiera w załączniku A propozycję *decyzji Rady umożliwiającej zaangażowanym służbom oraz Europolowi i Eurojustowi, uzyskiwanie dostępu do najbardziej kompletnych i aktualnych informacji.* Obowiązek wymiany informacji dotyczyłby wszystkich przestępstw związanych z terroryzmem, w tym uczestnictwa w działalności grupy terrorystycznej w drodze finansowania w jakiejkolwiek formie.

Utworzona przez Państwa Członkowskie i Komisję FIU.NET ma na celu utworzenie sieci komputerowej na potrzeby wymiany informacji między FIU. Zgodnie ze zmienioną definicją FIU przyjętą w czerwcu 2004 r. na spotkaniu w Egmont, FIU.NET stanie się ważnym elementem ułatwiania wymiany informacji wywiadowczych związanych z finansowaniem terroryzmu. *Komisja i Państwa Członkowskie muszą zagwarantować dalszy przepływ finansowania i innych odpowiednich środków do FIU.NET.*

Projekt Europolu „SUSTRANS" ma za zadanie ustalać powiązania między transakcjami a odpowiednimi działaniami terrorystycznymi. Niezbędne są dalsze rozważania, czy raporty o podejrzanych transakcjach dla SUSTRANS powinny stać się częścią Systemu Informacyjnego Europolu, czy w tym celu należy utworzyć oddzielną bazę takich raportów. Wiele Państw Członkowskich nie dostarcza odpowiednich danych niezbędnych, aby projekt SUSTRANS osiągnął swój pełny efekt[9]. Ponadto Protokół do Konwencji o Europolu[10] rozszerzający kompetencje Europolu na wszystkie przestępstwa związane z praniem brudnych pieniędzy, znacznie zwiększyłby efektywność projektu SUSTRANS, ale wciąż jeszcze nie wszedł w życie z powodu spowolnionego procesu ratyfikacji Protokołu przez niektóre Państwa Członkowskie[11]. Te Państwa Członkowskie, które wciąż jeszcze nie ratyfikowały Protokołu, powinny jak najszybciej to uczynić.

Należy w dalszym ciągu promować wspólne zespoły śledcze w transgranicznych dochodzeniach dotyczących finansowania terroryzmu, jako że dobrze nadają się one do działania, wspólnie z zespołami ścigania, prokuratorami i sędziami. Dzielenie się informacjami wywiadowczymi *z prokuratorami* zwiększyłoby szanse na sukces spraw sądowych.

---

7 Doc COM(2004) 429 z 16.6.2004.

8 Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie działań, które należy podjąć w zakresie walki z terroryzmem i innymi formami poważnych przestępstw, zwłaszcza w celu usprawnienia wymiany informacji z 29.3.2004. COM(2004) 221.

9 W lipcu 2004 r. Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych skierowała pismo do tych Państw Członkowskich, które ratyfikowały Konwencję o Europolu i które nie dostarczają odpowiednich danych dla potrzeb projektu SUSTRANS. W piśmie zwrócono się z prośbą o udzielenie informacji, dlaczego nie dostarcza się istotnych danych. Termin udzielenia odpowiedzi wyznaczono do 20 września 2004 r.

10 Akt Rady z 30 listopada 2000 r. przygotowujący protokół zmieniający art. 2 i załącznik do Konwencji o Europolu (Dz.U. C 358 z 13 grudnia 2000 r., str. 1).

11 Z byłej UE 15 protokół ratyfikowały następujące Państwa Członkowskie: Niemcy, Hiszpania, Francja, Grecja, Portugalia, Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania. Spośród nowych Państw Członkowskich protokół ratyfikowały wszystkie państwa z wyjątkiem Estonii.

3.2. Wymiana informacji między właściwymi władzami a sektorem prywatnym

Wymiana danych w czasie rzeczywistym między służbami ścigania /wywiadu oraz sektorem prywatnym w ogóle (transakcje finansowe, ale także zakupy biletów lotniczych, wynajem samochodów) może odgrywać istotną rolę w działaniach zarówno prewencyjnych, jak i związanych z represyjnym egzekwowaniem prawa w walce z terroryzmem i jego finansowaniem. Pozwoliłaby ona na śledzenie transakcji finansowych w czasie rzeczywistym.

Sektor finansowy nie dysponuje informacjami na temat tego, z którymi FIU (i innymi) można współpracować w analizowaniu podejrzanych transakcji i finansowych schematów podejrzanych osób. Brak bezpośredniego dostępu do informacji ogranicza zdolność FIU do konfiguracji danych z wielu innych źródeł. *Dyskusje ze społecznością finansową, służbami bezpieczeństwa i FIU powinny ustalić obszary, w których występują problemy, oraz najbardziej skuteczne i pochłaniające jak najmniejsze koszty sposoby ich rozwiązywania.* Możliwym środkiem mogłoby być zapewnienie FIU *pełnego dostępu do baz danych zlokalizowanych w społeczności finansowej i przez nią kontrolowanych.* Mogłoby to umożliwić powiązanie między osobami, identyfikację przepływów pieniężnych i śledzenie źródeł. Aby sprostać obawom dotyczącym ochrony prywatności instytucje finansowe powinny zapewnić dostęp na podstawie systemu danych „zakodowanych".

3.3. Współpraca z sektorem prywatnym

Aby zapewnić, że społeczność finansowa i inne branże sektora prywatnego nadadzą najwyższy priorytet walce przeciwko terroryzmowi, *należy ustanowić i utrzymywać kontakty wysokiego szczebla między służbami ścigania wyspecjalizowanymi w zwalczaniu terroryzmu a przedstawicielami sektora prywatnego.* Jednocześnie *należy dalej rozwijać odpowiednie mechanizmy współpracy, wymiany informacji i uzyskania informacji zwrotnych między służbami wywiadowczymi a instytucjami finansowymi.*

4. FINANSOWANIE TERRORYZMU I WYKRYWALNOŚĆ TRANSAKCJI FINANSOWYCH

4.1. Dochodzenie finansowe

Państwa Członkowskie muszą zapewnić służbom ścigania środki niezbędne do rozwijania umiejętności śledczych, które pozwolą im śledzić przepływ pieniędzy wstecz do osoby zapewniającej finansowanie i w przód do komórek terrorystycznych. *Dochodzenie finansowe musi uzyskać priorytetowe znaczenie w Państwach Członkowskich i powinno stać się rutynową częścią wszystkich badań osób podejrzanych o działalność terrorystyczną w zakresie ścigania.*

Należy promować wyznaczanie lub tworzenie krajowych organów zajmujących się identyfikacją, śledzeniem, zamrażaniem i konfiskatą aktywów terrorystów (i innych przestępców), które mogą łączyć umiejętności śledcze, fiskalne i prawne. Organy takie mogłyby również stanowić punkt kontaktowy dla potrzeb doradztwa dla społeczności finansowej w zakresie zamrażania i pokrewnych kwestii, a także dla właściwych władz

krajów trzecich w zakresie wyznaczania osób lub grup. Należy dalej zachęcać do wdrażania sieci współpracy między takimi organami[12].

Ustanowienie odpowiednich powiązań między działalnością finansującą i ściganiem terroryzmu/ataków terrorystycznych pozwoliłoby na przekształcenie danych finansowych w informacje wywiadowcze, które można z kolei przekształcić w dowody. Instytucje finansowe wykorzystują elektroniczne kanały komunikacji, dlatego prace prowadzone w zakresie gromadzenia dowodów elektronicznych mają fundamentalne znaczenie. Projekt „CTOSE"[13] finansowany ze środków europejskich ma na celu zapewnienie powszechnego zrozumienia środków niezbędnych do przedstawienia dowodów elektronicznych w sądzie. *Gromadzenie dowodów elektronicznych należy uznać za podstawowy priorytet.*

4.2. Transfer środków

Jesienią 2004 roku Komisja Europejska przyjmie projekt rozporządzenia w sprawie *informacji na temat zleceniodawcy towarzyszących przelewowi środków. Rozporządzenie* ustala reguły dotyczące informacji na temat płatnika towarzyszących przelewowi środków w celu zagwarantowania natychmiastowej dostępności podstawowych informacji dla władz odpowiedzialnych za zwalczanie terroryzmu. *Projekt zwiększy możliwości śledzenia transferu środków i powinien zostać jak najszybciej wdrożony w sektorze finansowym, co wymaga jego szybkiego przyjęcia w Radzie i Parlamencie.*

4.3. Transakcje poza oficjalnym systemem finansowym

Systemy nieformalnego przekazywania środków pieniężnych, np. Hawala, stanowią ważny sposób przekazywania nielegalnych pieniędzy. Komisja przygotowuje projekt dyrektywy w sprawie nowych ram prawnych płatności na rynku wewnętrznym w celu zapewnienia ujednoliconego wykonywania Specjalnego Zalecenia VI w prawie wspólnotowym. Proponowane przepisy przewidują rejestrowanie przekazującego poprzez wprowadzenie specjalnej licencji oraz biorą pod uwagę profil ryzyka dostawców za pomocą ustalania indywidualnie dopasowanych wymogów nadzorczych.

Preferowaną metodą transferowania środków w celu finansowania terroryzmu jest przekazywanie ich przez osoby przewożące gotówkę i ekwiwalentne instrumenty przez granice. Należy rozwinąć i wdrażać technologię wykrywania tego zjawiska. Istnieje również pilna potrzeba zagwarantowania przyjęcia odpowiedniego instrumentu UE dotyczącego korzystania z kurierów gotówkowych. *Projekt rozporządzenia Komisji w sprawie przepływu gotówki*[14]*, powinien stać się priorytetem, aby zapewnić przyjęcie wspólnego stanowiska za prezydencji niderlandzkiej, tymczasem negocjacje dotyczące tego rozporządzenia są niepotrzebnie opóźniane.*

Stosowanie na dużą skalę płatności gotówkowych w transakcjach handlowych wiąże się z podatnością na finansowanie terroryzmu, która jest problemem w dużym stopniu

---

[12] Za pośrednictwem swojego programu finansowania AGIS na 2004 rok Komisja Europejska finansuje obecnie dwa projekty z tej dziedziny, a dokładnie sieć CARIN oraz ocenę wieloagencyjnych alternatywnych strategii przetwarzania przychodów z działalności przestępczej – perspektywa Unii Europejskiej.

[13] http://www.ctose.org

[14] Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapobiegania praniu pieniędzy w drodze współpracy celnej (COM(2002)328-C5-0291/2002-2002/0132(COD)).

nierozwiązanym. *Projekt trzeciej dyrektywy w sprawie zapobiegania praniu brudnych pieniędzy rozszerza mechanizm prewencyjny systemu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, na płatności gotówkowe za towary o wartości przekraczającej 15 000 EUR.*

4.4. Identyfikacja klienta

Instytucje finansowe mają już obowiązek *identyfikacji i dysponowania wiedzą o swoich klientach*. Niezbędne jest wspieranie wysiłków organów ścigania w zwalczaniu finansowania terroryzmu. Wartość mogą przedstawiać *wspólne minimalne standardy dla instytucji finansowych UE dotyczące weryfikacji tożsamości klienta i rejestracji danych identyfikacyjnych.*

Należy rozważyć stworzenie elektronicznej bazy danych przykładowych dokumentów identyfikacyjnych UE (i innych) dla organów ścigania i sektora prywatnego, w tym przykładów fałszowanych dokumentów. Wzajemne sprawdzanie przedstawianych dokumentów mogłoby pomóc władzom i spółkom w identyfikowaniu potencjalnych fałszerstw.

5. FINANSOWANIE TERRORYZMU I PRZEJRZYSTOŚĆ

5.1. Osoby prawne

Brak międzynarodowych standardów w zakresie kluczowych mechanizmów wykorzystywanych w globalnych transakcjach finansowych, w tym w międzynarodowych spółkach, trustach i zamorskich środkach finansowania, stwarza pewnego rodzaju mętność finansową korzystną dla tych, którzy finansują terroryzm. Komisja Europejska ma zamiar uruchomić analizę kosztów i korzyści z szerokiego zakresu środków przejrzystości, aby wnieść wkład do trwającej debaty.

Poprawa przejrzystości osób prawnych to kluczowy element przeciwdziałania infiltracji przez organizacje terrorystyczne i ich sympatyków. Komunikat Komisji z 29 marca 2004 r. w sprawie zwalczania terroryzmu naświetlił potencjalne korzyści płynące z włączenia do ustawodawstwa dotyczącego tworzenia i zarządzania osobami prawnymi *mechanizmów dyskwalifikacji osób lub firm skazanych za przestępstwa związane z terroryzmem lub przestępczością zorganizowaną.* Skuteczny mechanizm wymiany informacji o wyrokach skazujących w UE może tak samo pomóc w zapobieganiu infiltracji legalnej działalności przez grupy terrorystyczne i osoby je finansujące.

5.2. Sektor dobroczynności/non-profit

Przejrzystość jest podstawową kwestią w sektorze dobroczynności/non-profit. Liczba organizacji charytatywnych/non-profit i kwoty pomocy, jakie organizacje te wydatkują, znacznie wzrosły w ciągu ostatnich lat. Wiele takich organizacji zbiera pieniądze przeznaczone dla stref konfliktu. Po dotarciu pieniędzy w takie rejony możliwość polegania na międzynarodowej współpracy w celu śledzenia ich miejsca przeznaczenia jest znacznie ograniczona, zwłaszcza jeżeli środki przemieszczają się po takich terytoriach w postaci gotówki.

Należy kontynuować badanie *minimalnego, wspólnego dla całej UE standardu rozporządzenia mającego zwiększyć przejrzystość sektora*[15]. Może to przybrać formę obowiązującego rozporządzenia lub kodeksu postępowania dla sektora dobrowolnego. Odpowiednie standardy przejrzystości mogłyby obejmować roczną publikację w niezależny sposób kontrolowanych ksiąg, zasad gospodarności spółek oraz wymóg przedstawiania historii kontroli wydatków. Z uwagi na istnienie dużej liczby organizacji charytatywnych/non-profit spoza UE, które mają biura w jednym lub kilku Państwach Członkowskich środki osiągania przejrzystości musiałyby również oddziaływać poza UE.

W większości Państw Członkowskich sektor dobroczynności cieszy się specjalnym statusem podatkowym, toteż organy podatkowe dysponują szczegółowymi informacjami na temat przychodów i wydatków większości jednostek z tego sektora. Rola *organów podatkowych w kontekście Specjalnego Zalecenia nr VIII powinna być dalej rozważana.*

Komisja Europejska *będzie intensyfikować automatyczne gromadzenie informacji wywiadowczych, narzędzia ekstrakcji i analizy stosowane w sektorze dobroczynności.* Komisja przeprowadzi badanie wykonalności przy wkładzie ze strony Europolu w celu sporządzenia mapy sektora dobroczynności w UE 25 w kilku aspektach, co pomoże w wykrywaniu wysokiego ryzyka finansowania terroryzmu lub działalności przestępczej. Oczekuje się również, że badanie obejmie przegląd krajowych starań w zakresie analizy ryzyka i spróbuje ustalić metodologię pozwalającą na ustalenie słabości i wskaźników ryzyka.

6. FINANSOWANIE TERRORYZMU I ŚRODKI POZIOME

6.1. Zamrażanie aktywów

Mechanizm UE służący oznaczaniu terrorystów i organizacji terrorystycznych innych niż Al-Kaida[16] stworzony w szczególności po to, aby umożliwić zamrażanie aktywów, nie zaowocował przygotowaniem wykazu, który mógłby zostać uznany za wszechstronny i w pełni skuteczny. Wydaje się, że główną tego przyczyną są różne interpretacje zasad oznaczania i wynikające stąd opóźnienia spowodowane wymogiem jednomyślności, chociaż pewien wpływ mógł również mieć brak wskazówek dla krajów trzecich, które mają zamiar złożyć wniosek o oznaczenie. Standardowa interpretacja i podejście do obszarów rozbieżności to kluczowy warunek niezbędny do podniesienia skuteczności obejmujący:

– *oznaczanie grup lub podmiotów, które zmieniły nazwę po ich oznaczeniu;*

– *oznaczanie „organizacji frontowych";*

– *oznaczanie przywódców grup i podmiotów, które zostały już oznaczone.*

Elektroniczny wykaz skonsolidowanych docelowych kar finansowych to wspólna inicjatywa Komisji Europejskiej i banków europejskich[17]. Jest to skonsolidowana baza danych na temat osób i podmiotów podlegających karom finansowym UE. Jako że kary finansowe mają

---

15 29 października Komisja Europejska organizuje warsztaty dotyczące kwestii podejścia UE do zapobiegania wykorzystywania sektora dobroczynności dla potrzeb finansowania terroryzmu.

16 Wspólne stanowisko 2001/931/WPZiB i rozporządzenie (WE) nr 2580/2001.

17 Europejska Federacja Bankowa, Europejska Grupa Banków Oszczędnościowych, Europejskie Stowarzyszenie Banków Spółdzielczych, Europejskie Stowarzyszenie Banków Publicznych.

zastosowanie od dnia ich publikacji w Dzienniku Urzędowym, *Komisja będzie dążyć do zagwarantowania aktualizacji bazy danych w dniu publikacji w Dzienniku Urzędowym.* Instytucje finansowe poprosiły o wskazówki w sprawie dopasowania standardów dotyczących tego, czy dana osoba jest osobą oznaczoną. Takie wskazówki zwiększyłyby skuteczność kar i, jako że dotyczą kar finansowych UE, powinny być przedstawione przez Radę lub Komisję (np. w zaleceniu).

6.2. Skuteczne i ukierunkowane szkolenie

Niezbędna jest obecność odpowiedniej liczby właściwie przeszkolonych osób wśród właściwych władz i w sektorze prywatnym.

Należy promować argumenty na rzecz odpowiedniej liczby przeszkolonych śledczych finansowych. Komisja Europejska i Europol rozpoczęły wspólny projekt na rzecz ustalenia minimalnych standardów w dziedzinie szkolenia dotyczącego dochodzenia finansowego w UE. *Ma to promować najlepszą praktykę i wspólne podejście do szkolenia w zakresie dochodzenia finansowego.*

CEPOL ma do odegrania kluczową rolę w rozwijaniu europejskiej kultury dochodzenia finansowego i innego rodzaju szkoleń wśród wysokich rangą funkcjonariuszy policji oraz w rozprzestrzenianiu najlepszej praktyki w tej istotnej dziedzinie.

6.3. Badania w zakresie bezpieczeństwa

Komisja Europejska zarządza działalnością badawczą dotyczącą przeciwdziałania terroryzmowi, która może m.in. wspierać zwalczanie finansowania terroryzmu. *"Działanie przygotowawcze w zakresie zwiększenia europejskiego potencjału przemysłowego w dziedzinie badań bezpieczeństwa"* dysponuje budżetem w wysokości 15 mln EUR na 2004 r. i planowanym budżetem w wysokości 24 i 26 mln EUR odpowiednio na 2005 r. i 2006 r. W 2003 r. utworzono *Grupę Osobistości* (GoP) z zadaniem zaproponowania najważniejszych orientacji, zasad i priorytetów dla przyszłego *Programu Badań na rzecz Bezpieczeństwa Europejskiego* (ESRP) zgodnie z zadaniami polityki UE. Sprawozdanie GoP[18] zaleca utworzenie ESRP począwszy od 2007 r. z finansowaniem w wysokości przynajmniej 1 mld EUR rocznie prócz obecnie dostępnych zasobów, Kontynuując tę inicjatywę Komisja przyjęła w dniu 7 września 2004 r. **komunikat** zatytułowany „**Badanie bezpieczeństwa: kolejne kroki"**[19]. Zwróciła ona uwagę na zalecenie sprawozdania wyrażając potrzebę utworzenia Komitetu Doradczego ds. Badań na rzecz Bezpieczeństwa Europejskiego w celu doradzania na temat treści i realizacji ESRP oraz potrzebę przedstawienia propozycji ESRP na początku 2005 r., która mogłaby stać się częścią 7 Programu Ramowego Badań Wspólnoty począwszy od 2007 r. Obszary, w których promować należy dalsze badania, obejmują rozdzielone rozwiązywanie problemów przez właściwe władze UE i społeczno-kognitywne konfiguracje, charakterystyczne dla skutecznego skoordynowanego zwalczania finansowania terroryzmu.

6.4. Działania zewnętrzne

Zwalczanie finansowania terroryzmu musi być integralną częścią dialogu politycznego UE i programów pomocy technicznej dla krajów trzecich, co obejmuje rozwój doraźnego dialogu

---

[18] «Badanie na rzecz bezpiecznej przyszłości», Sprawozdanie GoP z dziedziny badań bezpieczeństwa, ISBN 92-894-6611-1, Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w Luksemburgu, 2004.

[19] COM(2004) 353.

na szczeblu eksperckim. Wspólne wysiłki na rzecz zwalczania finansowania terroryzmu będą również nadal stanowiły ważną i integralną część współpracy UE z USA.

Raje finansowe umożliwiające istnienie mętnej bankowości i struktur firmowych zapewniają schronienie pieniądzom terrorystów. Unia Europejska musi promować większą przejrzystość i wymianę informacji z krajami trzecimi oraz terytoriami zależnymi lub stowarzyszonymi. Pozytywne działania mogłyby pomóc współpracującym partnerom w przezwyciężeniu trudności natury regulacyjnej, technicznej lub ekonomicznej przy wprowadzaniu większej przejrzystości, przyjmując formę pomocy technicznej tam, gdzie UE jako całość dysponuje znacznym doświadczeniem, lub w jakiejś formie wsparcia ekonomicznego. Roczne i średnioterminowe przeglądy krajowych dokumentów strategicznych mogłyby także przewidywać odpowiednie działania. Komisja będzie monitorować wydajność i postępy poczynione przez zamorskie raje finansowe na rzecz większej przejrzystości.

7. WNIOSKI

Utrudnianie terrorystom gromadzenia środków pieniężnych jest jednym z elementów zwalczania finansowania terroryzmu. Ponadto śledzenie transakcji finansowych i innych to skuteczny sposób lokalizacji terrorystów i ich popleczników oraz niszczenia działalności terrorystycznej. Można je ułatwić dzięki zwiększonej przejrzystości transakcji finansowych i osób prawnych, w tym osób działających w sektorze non-profit. Aby wymiana danych w ramach działalności prewencyjnej i represyjnej w walce z finansowaniem terroryzmu była naprawdę skuteczna i prowadzona w czasie rzeczywistym, należy zająć się ściślejszą współpracą i usprawnieniem mechanizmów wymiany informacji na poziomie narodowym, wspólnotowym i międzynarodowym zarówno między właściwymi władzami, jak i między właściwymi władzami a sektorem prywatnym.

ZAŁĄCZNIK 1

Potencjalne przyszłe środki istotne w zwalczaniu finansowania terroryzmu

Wymiana informacji:

- Stworzenie odpowiednich mechanizmów osiągania wielostronnej koordynacji ze wszystkimi władzami i organami zaangażowanymi w nadzór i wykrywanie nieprawidłowości w sektorze finansowym (obejmujące władze finansowe, organy nadzoru finansowego, Ministerstwo Sprawiedliwości, służby wywiadowcze, organy ścigania i władze odpowiedzialne za zakazy administracyjne).

- promowanie odpowiednich mechanizmów wymiany informacji między służbami wywiadowczymi a prokuraturą.

- promowanie ścigania opartego na wywiadzie dzięki zapewnieniu dostępu do informacji sektora prywatnego, aby ułatwić gromadzenie informacji na temat podejrzanych, ich wykrywanie i lokalizację.

- promowanie wychodzenia naprzeciw i innych mechanizmów ułatwiających śledzenie w czasie rzeczywistym i wymianę danych za pośrednictwem systemów finansowych i innych.

- rozważenie sposobów poprawienia komunikacji między FIU a społecznością finansową za sprawą zwiększonego dostępu do odpowiednich baz danych.

Możliwość śledzenia transakcji finansowych:

- promowanie dochodzenia finansowego jako techniki ścigania w Państwach Członkowskich, zachęcanie do tworzenia wspólnych minimalnych standardów w dziedzinie standardów szkolenia dotyczącego dochodzenia finansowego w UE za pośrednictwem wspólnego projektu Komisji i Europolu).

- promowanie tworzenia krajowych organów zajmujących się identyfikacją, śledzeniem, zamrażaniem i konfiskatą aktywów terrorystów (i innych przestępców) oraz realizacja sieci współpracy między takimi organami w celu ułatwienia współpracy przy śledzeniu szybko poruszających się funduszy terrorystów i innych przestępców.

- promowanie środków organizacyjnych i technicznych niezbędnych do przedstawienia dowodów elektronicznych w sądzie.

- rozważenie potrzeby wspólnych minimalnych standardów UE służących weryfikacji tożsamości klienta.

- rozważenie argumentów z bazą danych z próbkami wszystkich dokumentów identyfikacyjnych wydawanych w UE i ponadto ułatwienie wykrywania fałszywych dokumentów tożsamości przez instytucje przy weryfikacji tożsamości klienta.

- wskazówki w sprawie zastosowania dopasowanych standardów przy sprawdzaniu, czy dana osoba jest osobą oznaczoną, aby zwiększyć skuteczność kar finansowych (zob. rozdział 6.1).

Przejrzystość:

- rozważenie, jakie dalsze środki mogą być potrzebne do zwiększenia przejrzystości osób prawnych, zwłaszcza z uwzględnieniem zaleceń, które mają zostać przedstawione w planowanym przez Komisję badaniu dotyczącym oszacowania kosztów i korzyści ze środków sprzyjających przejrzystości.

- rozważenie dalszych mechanizmów na skalę całej UE dotyczących dyskwalifikacji osób lub firm skazanych za przestępstwa związane z terroryzmem lub przestępczością zorganizowaną.

- w sektorze non-profit/dobroczynności, oszacowanie odpowiednich środków na rzecz przejrzystości w całej UE i mechanizmów zapewniających zgodność z nimi, a także metod identyfikacji wysokiego ryzyka finansowania terrorystów lub innej działalności przestępczej.

Zamrażanie aktywów:

- promowanie standardowej interpretacji lub oznaczania grup lub podmiotów, które zmieniły nazwę po ich oznaczeniu, oznaczanie „organizacji frontowych”, oznaczanie przywódców grup i podmiotów, które już zostały oznaczone.

ZAŁACZNIK 2

1. Środki przyjęte na poziomie UE istotne w zwalczaniu finansowania terroryzmu

Od października 2001 r. na poziomie UE podjęto wiele ważnych działań zmierzających do zwalczania terroryzmu oraz zapobiegania nabywaniu, zachowywaniu i korzystaniu z funduszy lub aktywów przez tego typu organizacje. Wraz z wcześniejszymi działaniami stanowią one silne środki zwalczania terroryzmu i jego finansowania w arsenale Unii.

Działania legislacyjne

1.1. Akt Rady z 16 października 2001 r. ustanawiający zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej, Protokół do Konwencji o Wzajemnej Pomocy w Sprawach Kryminalnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 21 listopada 2001 r. str.1)

Akt ten przewiduje wymianę informacji między Państwami Członkowskimi dotyczących rachunków bankowych należących do dowolnej osoby, wobec której toczy się dochodzenie w sprawie kryminalnej. Akt nie został jeszcze ratyfikowany, a Państwa Członkowskie zachęca się do przyspieszenia tego procesu.

1.2. Dyrektywa 2001/97/WE Parlament Europejskiego i Rady z 4 grudnia 2001 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/308/EWG w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy (Dz.U. L 344 z 28 grudnia 2001 r., str. 76)

Druga dyrektywa w sprawie prania pieniędzy zmieniająca dyrektywę z 1991 r. została przyjęta w grudniu 2001 r. Definicja działalności przestępczej stanowiącej początek prania brudnych pieniędzy została rozszerzona na wszystkie rodzaje zorganizowanej przestępczości i szeroki zakres poważnych przestępstw, w tym przestępstwa związane z terroryzmem. Prócz instytucji kredytowych, finansowych i pokrewnych, grupy zawodowe zobowiązane do zdawania sprawy z podejrzeń o pranie brudnych pieniędzy obejmują teraz księgowych, prawników, notariuszy, agentów nieruchomości, kasyna i sprzedawców towarów o wysokiej wartości.

1.3. Decyzja Rady z 6 grudnia 2001 rozszerzająca mandat Europolu na zajmowanie się poważnymi formami przestępczości międzynarodowej wymienionymi w załączniku do Konwencji o Europolu (Dz.U. C 362 z 18 grudnia 2001 r., str.1)

Skutkiem tej decyzji Rady było umożliwienie Europolowi zajmowania się poważnymi formami przestępczości międzynarodowej wymienionymi w załączniku do Konwencji o Europolu, takimi jak morderstwo, poważne uszkodzenie ciała, porwanie, wzięcie zakładników, zorganizowany rozbój i nielegalny handel bronią. Mandat Europolu obejmuje teraz wspieranie ścigania przestępstw w walce z poważną międzynarodową przestępczością zorganizowaną, w tym z terroryzmem.

1.4. Wspólne stanowisko Rady z 27 grudnia 2001 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (2001/930/WPZiB) (Dz.U. L 344 z 28 grudnia 2001 r., str. 90)

Wspólne stanowisko wymienia kilka działań, które należy podjąć w celu zwalczania terroryzmu. Główne środki zawarte we wspólnym stanowisku to: wyjęcie spod prawa finansowania terroryzmu w obrębie UE, zamrożenie aktywów finansowych lub zasobów ekonomicznych osób lub podmiotów zaangażowanych w terroryzm, zakaz udzielania pomocy finansowej lub innej takim osobom lub podmiotom, wymóg zastosowania środków w celu stłumienia jakiejkolwiek formy wsparcia dla osób zaangażowanych w akty terroru, podjęcie kroków w celu zapobieżenia aktom terroru i odmowa bezpiecznej przystani dla osób zaangażowanych w takie akty.

1.5. Wspólne stanowisko Rady z 27 grudnia 2001 r. w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu (2001/931/WPZiB) (Dz.U. L 344 z 28 grudnia 2001 r., str. 93)

Wspólne stanowisko ustala podstawowy wykaz osób, grup i podmiotów zaangażowanych w akty terroru[20]. Wymienia kryteria, które należy stosować, decydują, kto powinien być uznany za terrorystę i ujęty w wykazie oraz jakie działania stanowią akty terroru. Nazwy w wykazie należy poddawać przeglądowi przynajmniej raz na sześć miesięcy. W ramach wspólnego stanowiska Wspólnota Europejska ma obowiązek zamrażać środki i inne aktywa finansowe i zasoby ekonomiczne oraz zakazywać świadczenia usług finansowych wymienionym osobom, grupom i podmiotom. Państwa Członkowskie mają obowiązek oferować sobie wzajemną pomoc w zapobieganiu i zwalczaniu aktów terroru.

1.6. Rozporządzenie Rady (WE) nr 2580/2001 z 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i mieniu mających na celu zwalczanie terroryzmu (Dz.U. L 344 z 28 grudnia 2001 r., str. 70)

Rozporządzenie przewiduje zamrażanie środków, aktywów finansowych i zasobów ekonomicznych określonych osób, grup i podmiotów zaangażowanych w terroryzm, zakaz udostępniania funduszy, zasobów finansowych i ekonomicznych takim osobom, grupom i podmiotom oraz zakaz świadczenia im usług finansowych. Upoważnia Radę do przygotowania i prowadzenia wykazu osób, grup i podmiotów zaangażowanych w terroryzm[21]. Uwzględniono również postanowienie dotyczące udzielenia upoważnienia do wykorzystania środków zamrożonych zgodnie z Rozporządzeniem w celu spełnienia istotnych ludzkich potrzeb oraz na niektóre inne płatności (np. podatki, rachunki za usługi bytowe itp.).

1.7. Decyzja Rady z 27 grudnia 2001 r. ustalająca wykaz przewidziany w art. 2(3) rozporządzenia Rady (WE) nr 2580/2001 w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu (2001/927/WE) (Dz.U. L 344 z 28 grudnia 2001 r., str. 83)

Decyzja ta zawiera wykaz osób, grup i podmiotów, przeciwko którym mają być stosowane szczególne środki restrykcyjne zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 2580/2001. Zaktualizowany wykaz osób, grup i podmiotów, których dotyczą środki

---

[20] Ostatnia wersja wykazu jest zawarta we wspólnym stanowisku 2004/500/WPZiB.

[21] Ostatnia wersja wykazu jest zawarta w decyzji Rady 2004/306/WE.

nałożone przez rozporządzenie została opublikowana siedem razy, przy czym ostatnia publikacja zawarta jest w decyzji Rady 2004/306/WE.

1.8. Decyzja Rady z 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu nasilenia walki z poważną przestępczością (2002/187/WSiSW) (Dz.U. L 63 z 6 marca 2002 r., str. 1)

Decyzja ta tworzy Eurojust składający się z oddelegowanych prokuratorów, sędziów i funkcjonariuszy policji z każdego Państwa Członkowskiego. Cele Eurojust to stymulowanie i poprawianie koordynacji dochodzeń i postępowań sądowych między właściwymi władzami Państw Członkowskich oraz wspieranie właściwych władz Państw Członkowskich w celu zwiększenia skuteczności ich dochodzeń i postępowań sądowych.

1.9. Wspólne stanowisko Rady z 27 maja 2002 r. dotyczące środków ograniczających przeciwko Osamie bin Ladenowi, członkom organizacji Al-Kaida oraz Talibom oraz innym osobom fizycznym, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi pozwiązanym oraz uchylające spólne tanowiska 96/746/WPZiB, 1999/727/WPZiB, 2001/154/WPZiB i 2001/771/WPZiB (2002/402/WPZiB) (Dz.U. L 139 z 29 maja 2002 r., str. 4)

Zabrania ono dostarczania broni itp. Osamie bin Ladenowi, członkom organizacji Al-Kaida, Talibom oraz powiązanym z nimi osobom lub grupom zgodnie z UNSCR 1267(1999) oraz 1333(2000). Przewiduje również zamrożenie ich funduszy i zasobów ekonomicznych oraz zakazuje udostępniania im funduszy i zasobów ekonomicznych. Wspólne Stanowisko ma podlegać ciągłemu przeglądowi.

1.10. Rozporządzenie Rady (WE) nr 881/2002 z 27 maja 2002 r. wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające, skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związane z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i Talibami oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 467/2001 zakazujące wywozu niektórych towarów i usług do Afganistanu, wzmacniające zakaz lotów i rozszerzające zamrożenie funduszy i innych środków finansowych w odniesieniu do Talibów z Afganistanu (Dz.U. L 139 z 29 maja 2002 r., str. 9)

Rozporządzenie zamraża środki i zasoby ekonomiczne oraz zakazuje udostępniania środków i zasobów ekonomicznych dużej grupie osób i podmiotów wymienionych w załączniku. Komisja zmieniła rozporządzenie 36 razy w celu aktualizacji wykazu osób, grup i podmiotów podlegających ograniczeniom wymienionym w rozporządzeniu, przy czym ostatnia publikacja zawarta jest w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1728/2004. Modyfikacja wykazu to stale trwający proces.

1.11. Decyzja ramowa Rady z 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (2002/465/WSiSW) (Dz.U. L 162 z 20 czerwca 2002 r., str. 1)

Decyzja ramowa ma na celu możliwie najbardziej zwiększyć skuteczność walki z przestępczością międzynarodową. Za odpowiednie uważa się, że powinien zostać przyjęty określony prawnie obowiązujący instrument dotyczący wspólnych zespołów śledczych mający zastosowanie do wspólnych dochodzeń dotyczących przemytu narkotyków/ludzi oraz terroryzmu, a także należy je stworzyć jako priorytet w celu walki z przestępstwami popełnianymi przez terrorystów. Decyzja ramowa

przewiduje, że dwa lub więcej Państw Członkowskich może utworzyć wspólne zespoły śledcze w określonym celu i przez ograniczony okres w celu prowadzenia dochodzeń kryminalnych w jednym lub więcej Państwach tworzących zespół. Państwa Członkowskie muszą zastosować się do decyzji ramowej do dnia 1 stycznia 2003 r.

1.12. Decyzja ramowa Rady z 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (2002/475/WSiSW) (Dz.U. L 164 z 22 czerwca 2002 r., str. 3)

Decyzja ramowa wymaga, aby Państwa Członkowskie przyjęły wspólną definicję przestępstwa terrorystycznego zgodnie z zapisem w art. 1. Ponadto obliguje Państwa Członkowskie do uznawania za przestępstwa pewnych działań związanych z grupami terrorystycznymi lub terroryzmem, takie jak kierowanie lub uczestniczenie w działalności grupy terrorystycznej, w tym również finansowanie jej działalności w dowolny sposób, a także podżeganie, pomaganie lub współsprawstwo i próba popełnienia przestępstwa terrorystycznego. Państwa Członkowskie musiały zastosować się do decyzji ramowej do 31 grudnia 2002 r. W czerwcu 2004 r. Komisja przedstawiła sprawozdanie analizujące krajowe środki podjęte w celu stosowania się do decyzji ramowej (COM 2004 409 z 8.6.2004).

1.13. Decyzja ramowa Rady z 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (2002/584/WSiSW) (Dz.U. L 190 z 18 lipca 2002 r., str. 1)

Decyzja ramowa przewiduje wykonanie w dowolnym Państwie Członkowskim decyzji podjętej przez sąd w innym Państwie Członkowskim w sprawie aresztowania i wydawania osób dla potrzeb postępowania kryminalnego lub wykonania wyroku aresztu. Do przestępstw objętych decyzją ramową należy terroryzm. Od dnia 1 stycznia 2004 r. ekstradycja między Państwami Członkowskimi będzie podlegać zasadom przyjętym na mocy decyzji ramowej. Państwa Członkowskie miały zastosować niezbędne środki w celu zastosowania się do decyzji ramowej do 31 grudnia 2003 r.

1.14. Dyrektywa w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) (2003/6 z 28 stycznia 2003 r.) (Dz.U. L 96 z 12 kwietnia 2003 r., str. 16 -25)

Dyrektywa w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) została przyjęta przez Radę i Parlament 3 grudnia 2002 r. Terroryści mogą dokonywać nadużyć na rynkach finansowych, finansując działania na zasadzie wykorzystywania poufnych informacji lub manipulacji na rynku (używając czystych pieniędzy w brudny sposób) lub piorąc „brudne" pieniądze na rynkach finansowych dzięki wykorzystywaniu poufnych informacji i manipulacjom na rynku. Dyrektywa o nadużyciach na rynku przyczynia się do nasilenia walki z działalnością kryminalną na rynkach finansowych.

1.15. Decyzja Rady z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzania w życie szczególnych środków w odniesieniu do współpracy policyjnej i sądowej w celu zwalczania terroryzmu zgodnie z art. 4 wspólnego stanowiska 2001/931/WPZiB (2003/48/WSiSW) (Dz.U. L 16 z 22 stycznia 2003 r., str. 68)

Decyzja dotyczy dostępu i gromadzenia informacji dotyczących i wynikających z dochodzeń i postępowań kryminalnych odnośnie przestępstw terrorystycznych angażujących dowolną z osób, grup lub podmiotów wymienionych w załączniku do Wspólnego Stanowiska 2001/931/WPZiB w celu przekazywania informacji do Europolu i Eurojust. Wymienione informacje dotyczą tożsamości osoby, grupy lub jednostki, aktów będących przedmiotem dochodzenia lub ścigania oraz związków z pokrewnymi sprawami. W sprawach angażujących dowolną z wymienionych osób, grup lub podmiotów decyzja nawołuje również do tworzenia wspólnych zespołów dochodzeniowych w odpowiednich wypadkach, pilnego rozpatrywania wniosków o wzajemną pomoc prawną oraz uznawanie i egzekwowanie wyroków w związku z przestępstwami terrorystycznymi i dzieleniem się informacjami.

1.16. Ratyfikacja międzynarodowych konwencji zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1373 (2001)

Zgodnie z rezolucją 1373 (2001) Państwa Członkowskie przyjęły zobowiązanie polityczne w drodze art. 14 wspólnego stanowiska 2001/930/WPZiB do zostania stronami Konwencji ONZ w sprawie zwalczania finansowania terroryzmu (Nowy Jork, 9 grudnia 1999 r.) i 12 innych konwencji dotyczących terroryzmu.

1.17. Decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z 22 lipca 2003 r. w sprawie wykonywania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych (Dz.U. L 196/45 z 2 sierpnia 2003 r.)

Ta decyzja ramowa wprowadza zasadę wzajemnego uznawania nakazów sądowych dotyczących zabezpieczenia mienia i środków dowodowych. Ustanawia zasady, na mocy których Państwa Członkowskie muszą uznawać i wykonywać takie nakazy wystawione przez właściwe władze sądowe w innym Państwie Członkowskim. Dotyczy nakazów zabezpieczenia wystawionych w celu zabezpieczenia dowodów lub późniejszej konfiskaty własności. W tym celu terroryzm uwzględniono wśród tych przestępstw, dla których nie jest wymagana weryfikacja podwójnego charakteru przestępczego.

ZAŁĄCZNIK 3

1. ŚRODKI DO PRZYJĘCIA NA POZIOMIE UE ISTOTNE W ZWALCZANIU FINANSOWANIA TERRORYZMU

1.1. Projekt decyzji ramowej w sprawie konfiskaty przychodów związanych z przestępstwem, pomocy i własności

Projekt decyzji ramowej stara się ujednolicić niektóre postanowienia dotyczące konfiskaty w Państwach Członkowskich, a dokładnie w związku z „rozszerzoną konfiskatą". Według tej koncepcji sąd będzie miał w pewnych okolicznościach uprawnienia, aby zarządzić konfiskatę majątku skazanej osoby, jeżeli sąd jest w pełni przekonany między innymi o tym, że majątek osoby pochodzi z innej działalności przestępczej. Decyzja ramowa otrzymała zgodę polityczną w grudniu 2002 r., ale wciąż jest wstrzymywana do rozpatrzenia w Państwach Członkowskich.

1.2. Projekt decyzji ramowej w sprawie zastosowania zasady wzajemnego uznawania nakazów konfiskaty

Celem tego projektu decyzji ramowej jest ułatwienie współpracy między Państwami Członkowskimi w zakresie uznawania i wykonywania nakazów konfiskaty własności. Obliguje ona Państwa Członkowskie do uznawania i wykonywania na swoim terytorium nakazów konfiskaty wystawionych przez sąd kompetentny w sprawach kryminalnych w innym Państwie Członkowskim. Projekt decyzji ramowej otrzymał zgodę polityczną w czerwcu 2004 r., ale wciąż jest wstrzymywany do rozpatrzenia.

1.3. Kontrola przepływu gotówki na dużą skalę – projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapobiegania praniu pieniędzy poprzez współpracę celną

W dniu 25 czerwca 2002 r. Komisja przyjęła sprawozdanie wraz z projektem rozporządzenia wprowadzającego system kontroli znacznego przepływu gotówki realizowanego przez osoby wjeżdżające lub opuszczające terytorium Wspólnoty. Proponowane rozporządzenie uzupełniałoby dyrektywy Wspólnoty dotyczące prania pieniędzy i obligowałoby osoby wjeżdżające lub opuszczające terytorium celne Wspólnoty wwożące gotówkę lub równorzędne instrumenty o wartości 15.000 EUR lub wyższej, do przedstawienia odpowiedniej deklaracji.

1.4. Projekt trzeciej dyrektywy w sprawie prania pieniędzy

Projekt trzeciej dyrektywy w sprawie prania pieniędzy został przyjęty przez Komisję 30 czerwca 2004 r. Projekt stara się zapewnić wspólne dla całej UE podejście do 40 Zaleceń FATF zmienionych w czerwcu 2003 r. Proponuje rozszerzenie zakresu dyrektywy na dostawców usług powierniczych i firmowych, wprowadza bardziej szczegółowe wymagania dotyczące należytej staranności klienta oraz identyfikacji korzystnego właściciela, a także rozszerza mechanizm prewencyjny przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy na transakcje podejrzane o powiązanie z finansowaniem terroryzmu.

1.5. Projekt decyzji Rady w sprawie wymiany informacji i współpracy dotyczącej przestępstw terrorystycznych

Komisja Europejska przyjęła komunikat w sprawie zwalczania terroryzmu obejmującej finansowanie terroryzmu 29 marca 2004 r.[22]. Komunikat zawiera w załączniku propozycję decyzji Rady umożliwiającej zaangażowanym służbom uzyskiwanie dostępu do najbardziej kompletnych i aktualnych informacji. Projekt Komisji rozszerza zakres wymiany informacji na wszystkie przestępstwa terrorystyczne w znaczeniu decyzji ramowej z 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu. Obowiązek wymiany informacji dotyczyłby wszystkich przestępstw związanych z terroryzmem lub przestępstw związanych z grupą terrorystyczną znaną Państwom Członkowskim, w tym uczestnictwa w działalności grupy terrorystycznej w drodze finansowania w dowolnej formie. Wymiana informacji dotyczyłaby wszystkich etapów postępowania. Do Europolu i Eurojustu należy wysyłać informacje o przestępstwach terrorystycznych na wszystkich etapach postępowania, w tym o wyrokach skazujących.

1.6. Projekt rozporządzenia w sprawie informacji płatnika towarzyszących przelewom środków

Oczekuje się, że w październiku lub listopadzie 2004 r. Komisja Europejska przyjmie projekt rozporządzenia w sprawie informacji płatnika towarzyszących przelewom środków. Projekt rozporządzenia dąży do przekształcenia Specjalnego Zalecenia nr VII w prawo wspólnotowe. Ustanawia reguły informacji płatnika towarzyszące przelewom środków w celu zagwarantowania natychmiastowego udostępniania podstawowych informacji organom odpowiedzialnym za zwalczanie terroryzmu, aby pomóc im w tym zadaniu. Reguły te skutkują kilkoma obowiązkami mającymi zastosowanie do wszystkich dostawców usług płatniczych w łańcuchu płatności. Dostawca usługi płatności na rzecz płatnika musi upewnić się, że przelewy środków zawierają kompletne, dokładne i znaczące informacje o płatniku. Każdy pośredni dostawca usługi płatniczej musi upewnić się, że wszystkie informacje o płatniku towarzyszące przelewowi zostaną zachowane wraz z przelewem lub że przechowywane będą odpowiednie rejestry. Dostawca usługi płatniczej dla płatnika musi dysponować skutecznymi, opartymi na ryzyku procedurami w celu identyfikacji przelewów środków, dla których brakuje kompletnych informacji o płatniku oraz, jeśli jest to celowe, zdawać sprawę z podejrzanych transakcji władzom odpowiedzialnym za zwalczanie terroryzmu.

1.7. Projekt dyrektywy w sprawie nowych ram prawnych dla płatności na rynku wewnętrznym

Komisja pracuje nad powyższym projektem, który zapewni ujednolicone wprowadzenie specjalnego zalecenia VI Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy do prawa Wspólnoty i tym samym zagwarantuje wszystkim dostawcom równorzędne warunki działania.. Proponowane przepisy dla remitentów środków pieniężnych nie tylko będą przewidywały rejestrację przekazującego przez wprowadzenie specjalnej licencji dla dostawcy usługi płatniczej, ale także weźmie

[22] COM(2004) 221.

pod uwagę określony profil ryzyka tych dostawców przez ustalenie indywidualnie dopasowanych wymogów nadzorczych.